

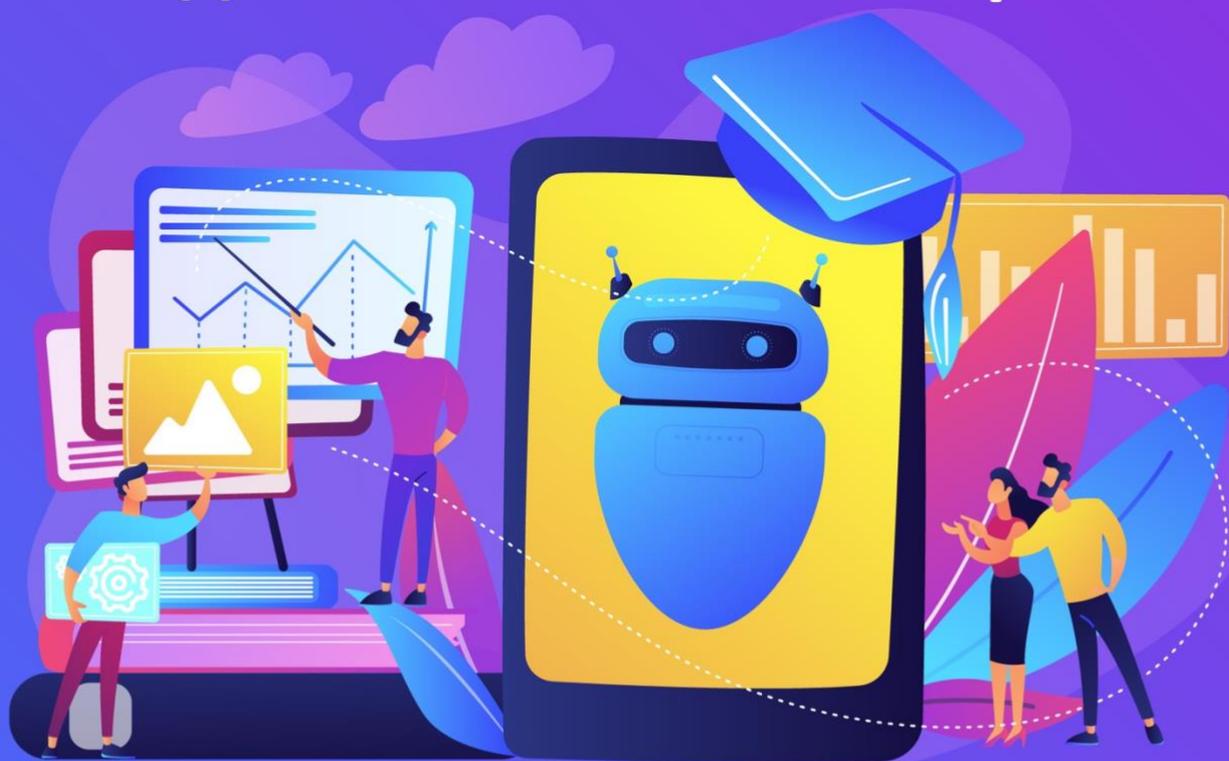

Navigating AI Regulations:
Practical Guide

Проектен Номер:
2024-2-DE02-KA210-VET-000287096

Учебна програма

AI-управлявана креативност: Разширено обучение за дигитални иноватори

Съфинансирано от
Европейския съюз

Navigating AI Regulations:
Practical Guide

Съфинансирано от
Европейския съюз

Учебна програма

AI-управлявана креативност: Разширено обучение за дигитални иноватори

Модул 2

Осигуряване на съответствие с регулациите за AI в креативния сектор

Navigating AI Regulations: Практически наръчник

Номер на проекта: 2024-2-DE02-KA210-VET-000287096

Финансирано от Европейския съюз. Изразените възгледи и мнения обаче принадлежат единствено на автора(ите) и не отразяват непременно тези на Европейския съюз или на Европейската изпълнителна агенция за образование и култура (EACEA). Нито Европейският съюз, нито EACEA носят отговорност за тях.

Съфинансирано от
Европейския съюз

Име на документа	Модул 2: Осигуряване на съответствие с регулациите за AI в креативния сектор
Проектна дейност	Дейност 2: Разработване на обучителната програма „AI-движено творчество: Разширено обучение за дигитални иноватори“
Тип ревизия	Финална
Дата на ревизия	30.06.2025
Автори	INI-Novation (Германия), Budakov Films (България)

Декларация за авторски права:

Този документ е защитен с лиценз Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0 International. Вие имате право да:

- Споделяте — копирате и разпространявате материала на всякакъв носител и във всякакъв формат
- Адаптирате — ремиксирате, преработвате и изграждате върху материала при следните условия:
- Признание на авторството — трябва да дадете подходящо признание, да предоставите връзка към лиценза и да посочите дали са направени промени. Можете да направите това по разумен начин, но не по начин, който предполага, че лицензодателят ви подкрепя или одобрява употребата.
- Некомерсиална употреба — не може да използвате материала за търговски цели.
- Споделяне при същите условия — ако ремиксирате, трансформирате или изграждате върху материала, трябва да разпространявате вашия принос под същия лиценз като оригинала.

Всяко неразрешено използване или възпроизвеждане на съдържанието на този обучителен модул ще се счита за нарушение на законите за авторско право и ще бъде обект на правни действия.

Съдържание

1. Относно учебната програма	5
2. Разкрийте пълния потенциал на обучението: съвети за участниците	6
2.1. Ефективно събиране на съдържание	6
2.2. Задаване на собствен ритъм на учене	6
2.3. Последователна структура, съобразена с компетенциите от ниво 3 на EQF	7
3. Създаване и представяне на учебен модул 2 „Осигуряване на съответствие с регулациите за изкуствен интелект в творческия сектор“	8
3.1. Въведение	8
3.2. Цели и учебни задачи	8
3.3. Съдържание	9
3.4. Заключение	18
3.5. Практическо упражнение	19
3.6. Критерии за оценка	20
3.7. Библиография	22
За Проекта	23

1. Относно учебната програма

Учебната програма „AI-управлявана креативност: Разширено обучение за дигитални иноватори“ е ключов резултат от съфинансирания по програма „Еразъм+“ проект „Навигиране в регулациите за ИИ: Практическо ръководство“ (Номер на проекта: 2024-2-DE02-KA210-VET-000287096). Адаптирана към динамично променящите се нужди на предприемачите в креативните индустрии, тази цялостна инициатива има за цел да предостави на участниците основни знания и умения за ефективно ориентиране в Закона за изкуствения интелект. Чрез разглеждане на критични аспекти като класификация на рисковете, съответствие с изискванията, прозрачност и управление на данните, програмата гарантира, че творческите професионалисти могат отговорно да интегрират ИИ в своите работни процеси, да спазват правните стандарти, да управляват данните етично и да изграждат доверие чрез прозрачни практики. В крайна сметка това обучение не само повишава осведомеността и разбирането за сложния регулаторен пейзаж, но и дава възможност на потребителите да използват технологиите на ИИ по иновативни начини, подобрявайки по този начин своята конкурентоспособност в дигиталната ера.

2. Разкрийте пълния потенциал на обучението: съвети за участниците

2.1. Ефективно събиране на съдържание

За да извлечете максимума от практическите обучителни модули, започнете с преглед на учебните цели, предоставени от консорциума. Помислете как тези цели се отнасят до конкретните предизвикателства, пред които се изправяте във всекидневната си работа, и идентифицирайте ключовите теми, които пряко влияят върху вашата професионална среда. След това направете връзка между практическите приложения, представени във всеки от петте модула, и реалните случаи от вашата дейност, като вземете предвид конкретните примери и казуси, включени в обучителните материали. Накрая, организирайте своите изводи с помощта на дигитални инструменти като приложения за водене на бележки или mind map карти, за да можете лесно да правите справки и да интегрирате тези концепции в ежедневието си практика за постигане на наистина ефективно обучение.

2.2. Задаване на собствен ритъм на учене

Нашите обучителни модули са проектирани с ясна структура, която включва следните части: **Въведение, Цели и задачи на обучението, Съдържание, Заключение, Практически упражнения и Критерии** за самооценка.

За да увеличите максимално учебния си опит, ето пет съвета:

- Първо, **прегледайте внимателно въведението**, за да разберете контекста на всеки модул.
  - Второ, разберете ясно **Целите и Задачите на Обучението**, за да съобразите личните си учебни цели с фокуса на модула.
  - Трето, запознайте се със **Съдържанието**, като си водите подробни бележки и свързвате новата информация с ежедневието си работни предизвикателства.
  - Четвърто, помислете върху **Заключението**, за да затвърдите разбирането си и да си извлечете практически прозрения.
- Пето, подхождайте към всяко **практическо упражнение** като към самостоятелен изследователски проект, като използвате критериите за оценка, за да измерите напредъка си и да определите областите за подобрене.

Накрая, за да сте сигурни, че сте усвоили уменията и знанията от всичките пет обучителни модула, силно ви препоръчваме да попълните финалния тест: Цялостна оценка на креативността, управлявана от изкуствен интелект. Финалната цялостна оценка не само затвърждава наученото от вас, но и ви мотивира да проучите всички части на програмата, и, моля, не се колебайте да се свържете с консорциума, ако имате някакви въпроси.

2.3. Последователна структура, съобразена с компетенциите от ниво 3 на EQF

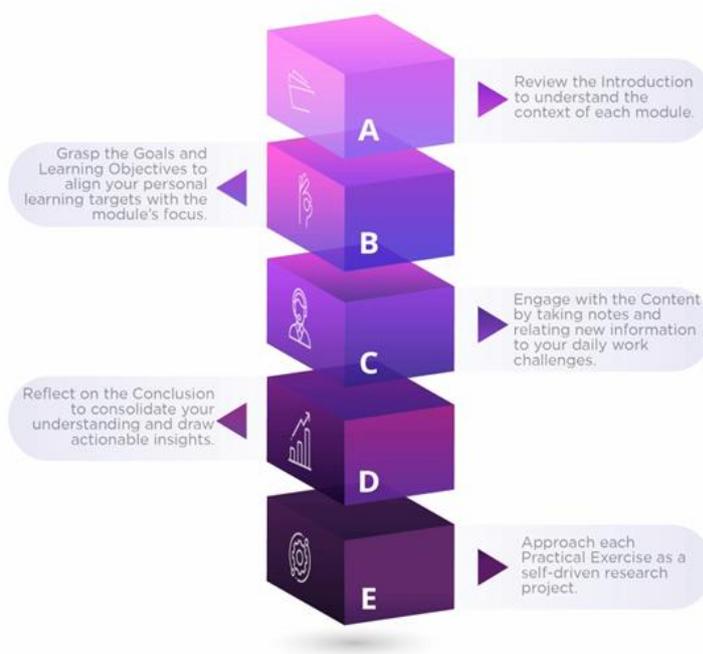
Всеки обучителен модул е проектиран с последователна структура, съобразена с ниво 3 на ЕКР - установена по време на Дейност 1 и подробно описана в документа „Съгласуване на рамката на компетентностите: ниво 3 на ЕКР за ИИ и творчески практики“, който се основава на основните компетенции за креативност, задвижвана от ИИ: съобразяване с разпоредбите на Закона за ИИ.

Setting Your Own Self-Paced Learning
Rhythm to Our Training Program:
AI-Driven Creativity: Advanced Training
for Digital Innovators
To maximize your learning experience, here are five tips:

Co-funded by
the European Union

3. Създаване и представяне на учебен модул 2 „Осигуряване на съответствие с регулациите за изкуствен интелект в творческия сектор“

3.1. Въведение

Уважаеми обучаеми, в Модул 2 ще разгледаме как да разбираме правните изисквания на Закона за изкуствения интелект (AI Act), Общия регламент за защита на данните (GDPR), както и регулациите, свързани с авторското право в контекста на креативните индустрии. Целта ни е да ви дадем възможност да интегрирате правното, етичното и регулаторното съответствие във всички етапи на вашето AI-подобно творческо производство и работни процеси. Тъй като AI инструментите се превръщат в неразделна част от творческата работа, поемането на отговорност за съответствието означава много повече от просто юридическа осведоменост. Това е изграждане на доверие, прозрачност и устойчиви практики във вашите творчески процеси и работни потоци. За тази цел няма само да ви запознаем с теориите за съответствие; ще ви представим и реални примери за прилагане на AI съответствие в дизайна, брандинга и създаването на съдържание, които показват как компании и професионалисти интегрират етични и законови AI практики.

В обобщение, Модул 2 предоставя както фактическо, така и теоретично знание, като ви насочва как да управлявате регулаторното съответствие в рамките на творческите процеси. Гъвкавата, удобна за потребителя структура ви позволява да напредвате със собствено темпо, докато изграждате и усъвършенствате уменията си.

Ако имате въпроси или се нуждаете от допълнителни разяснения, свържете се директно с нашия екип. Ние сме тук, за да подкрепим вашето учебно пътешествие и да гарантираме, че ще можете да приложите ефективно обучението.

Ключови думи:

Правни изисквания; GDPR; авторско право; AI работни процеси; съответствие

3.2. Цели и учебни задачи

Модул 2, „Осигуряване на съответствие с AI регулациите в креативния сектор“, предоставя на креативните професионалисти ясно разбиране за правните и етични изисквания по AI Act, GDPR, както и регулациите, свързани с авторското право, и ги оборудва с практически стратегии за осигуряване на съответствие в рамките на креативното предприемачество.

По-конкретно, след завършване на този модул участниците ще могат да:

- Разбират AI Act и неговите правни изисквания на различни етапи, включително специфични приложения в креативната индустрия и тяхното въздействие върху AI-базираните работни процеси.
- Разпознават връзката между AI Act, GDPR и регулациите за авторско право, като гарантират съответствие с изискванията за защита на данните, правата на интелектуална собственост и етичните AI практики в креативната работа.
- Развиват AI работни процеси, ориентирани към съответствие, чрез интегриране на контролни точки за съответствие и мониторинг на използването на AI инструменти за смекчаване на пристрастия и спазване на регулациите, с фокус върху фрилансъри и креативни бизнеси.
- Поемат отговорност за осигуряване на съответствие в креативните проекти, като самостоятелно прилагат добри регулаторни практики и ефективно комуникират отговорността при използване на AI пред заинтересованите страни.
- Прилагат реални примери за AI съответствие в дизайна, брандинга и създаването на съдържание, за да осигурят етично и законово интегриране на AI.

Модул 2 подпомага обучаемите да развият способност за самостоятелно управление на задачи, свързани със съответствие, в предвидимите им работни контексти, като същевременно се придържат към регулаторните насоки. В този модул ще научите как креативните професионалисти се справят с това предизвикателство.

3.3. Съдържание

Изкуственият интелект се превърна в истински фактор за промяна и в креативните индустрии. Той автоматизира процеси, облекчава натоварването върху продажбите, маркетинга и ориентацията към клиента и ускорява обработката на документи. Но с въвеждането на GDPR и новите AI регулации на ЕС натискът върху компаниите и отделните лица да осигурят сигурно, прозрачно и проследимо използване на AI нараства. Данните трябва да бъдат защитени, а всички използвания – напълно регистрирани.

Въпреки това, за да останат конкурентоспособни, креативните професионалисти трябва да се занимават с темата за изкуствения интелект. Използването на AI вече носи значителни ползи чрез:

- По-ефективна работа
- По-добри прогнози чрез всеобхватен анализ на данни
- По-персонализирани продукти
- По-добро обслужване на клиенти
- Намаляване на разходите чрез автоматизирани процеси

AI системите опростяват анализите, оптимизират процесите, са по-малко податливи на грешки – и се учат непрекъснато. Те представляват голяма възможност за заинтересованите страни в креативния сектор. Въпреки това използването на AI-базирани решения включва и рискове, като например злоупотреба с данни, дискриминация или манипулация. Затова ЕС създаде **EU AI Act** – набор от правила за регулиране на използването на AI системи в Европейския съюз. За креативните професионалисти е от решаващо значение да разберат AI Act и неговите правни изисквания на различни етапи, включително специфичните приложения в креативната индустрия и тяхното въздействие върху AI-базираните работни процеси.

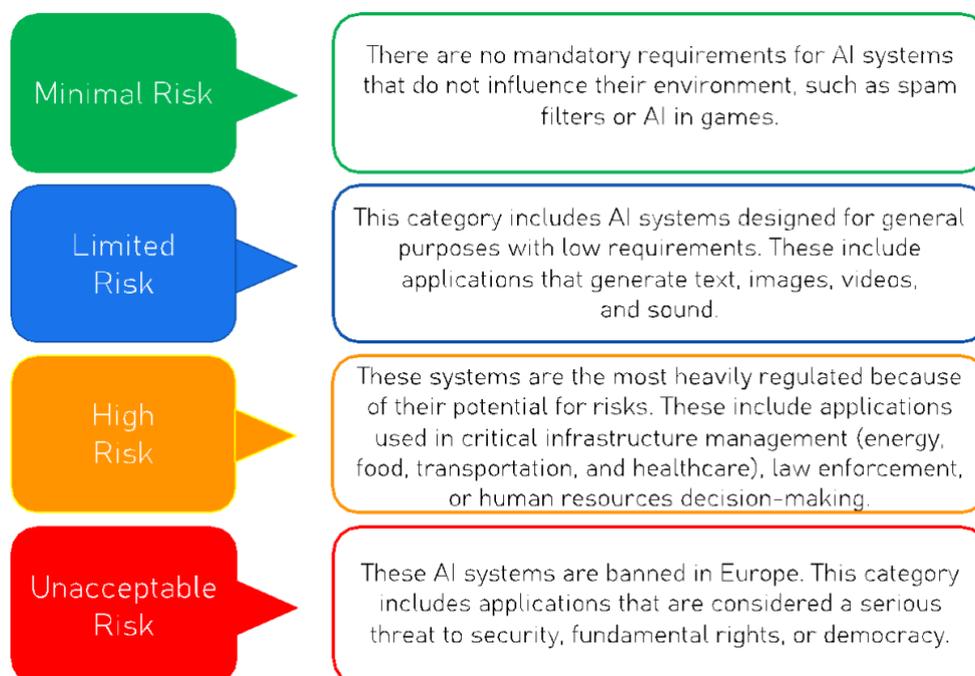
EU AI Act, европейската регулация за изкуствения интелект, е в сила от 1 август 2024 г. (моля, сравнете с точната времева линия, илюстрирана в модул 1). EU AI Act регулира разработването и използването на генеративни AI системи в ЕС. Неговата цел е да защити основните права на гражданите на ЕС и да гарантира прозрачност при използването на AI. AI системите са разделени в рискови групи, всяка от които подлежи на различни изисквания по отношение на сигурността, прозрачността и защитата на данните.

Основната цел е **етичното използване на изкуствения интелект**. ЕС разпозна рано рисковете, свързани с употребата на AI. Затова тези изисквания и други правила за работа с AI системи засягат всички, които работят с или използват изкуствен интелект [1]:

- **Доставчици на AI системи:** Компании или организации, които разработват/доставят/внедряват AI-базирани технологии и решения.
- **Потребители на AI системи:** Компании и професионалисти, които използват AI в своите процеси или услуги.
- **Вносители:** Компании и професионалисти, които внасят AI системи от трети страни в ЕС.
- **Надзорни органи,** които следят за спазването на изискванията на EU AI Act.
- **Крайни потребители:** Потребители, които директно взаимодействат с AI приложения или използват техните резултати.

Изключения включват МСП, стартиращи компании, военните и институции, свързани с националната сигурност.

Следователно **EU AI Act** поставя фокуса върху потребителя. ЕС въведе рискови групи, за да регулира целенасочено използването на AI системи въз основа на техния потенциален риск за обществото и отделните лица. За различните рискови групи важат различни изисквания [2].

Фигура 2. Преглед на четирите рискови групи и техните изисквания съгласно Европейския закон за изкуствения интелект. Източник: INI-Novation©

Креативната индустрия е засегната най-силно в два ключови аспекта:

1. Използване на AI с нисък/минимален риск (напр.):

Генеративни инструменти (текст, музика, изкуство), използвани за брейнсторминг или за повишаване на креативността, **не е необходимо да спазват строги правила**, освен ако не се интегрират в среда с висок риск (напр. журналистика, правни съвети). Примери за такива инструменти са **ChatGPT, DALL·E, Midjourney**.

2. Изисквания при ограничен риск (напр.):

Ако AI-генерирано съдържание се използва търговски, потребителите може да трябва да отбележат произхода му или да го маркират като „генерирано от AI“. Това се отнася основно за чатботове или интерактивни инструменти, използвани в обслужването на клиенти или в развлекателния сектор. **Задължително е да се разкрива, че са AI**.

Ако AI се използва при вземане на решения, свързани със заетостта в креативната индустрия (напр. подбор на актьори или творци), това трябва да се счита за „**висок риск**“. Следователно се изисква **пълно съответствие**. Също така, AI инструменти, които генерират правни или медицински съвети за артисти, се считат за „висок риск“.

Трябва също да сте наясно с въздействието на класификацията на риска върху AI-базираните креативни работни процеси:

- **Прозрачност:** Артистите и разработчиците трябва ясно да етикетират AI-генерираното съдържание, когато се използва в публичен или търговски контекст.
- **Авторско право и интелектуална собственост:** Въпреки че не е изцяло обхванато от AI Act, ЕС изследва как AI-генерираното съдържание се пресича със законите за авторско право (напр. проследимост на обучителните данни).
- **Съответствие за AI разработчиците:** Ако създавате AI инструмент за креативни професионалисти, ще трябва да предоставите документация, да осигурите надеждност и евентуално да проведете процедури за съответствие, ако инструментът има въздействие върху заетостта или безопасността.
- **Етика и пристрастия:** AI, използван за генериране на съдържание, трябва да избягва подсилването на стереотипи или предубедени представяния.

В обобщение: AI Act е базиран на риска, а не на технологията. Става въпрос за това **как и къде се използва AI**. За повечето приложения в креативната индустрия, AI Act поставя ограничени задължения, но изисква прозрачност и отчетност. Въпреки това, ако AI се използва при вземане на решения с висок залог (напр. наемане на творци), пълното съответствие е задължително.

Обучаемите трябва също да могат да разпознават връзката между **AI Act, GDPR и регулациите за авторско право**. Това ще гарантира съответствие със защитата на данните, правата на интелектуална собственост и етичните AI практики в креативната работа [3]. Следната таблица очертава тези взаимовръзки:

Рамка	Какво покрива	Как влиза в употреба на креативния AI
AI Act	Риск, свързан с системата на AI, Прозрачност, Човешки надзор	Как се използват AI инструментите, Съответствие при внедряването на креативен AI
GDPR	Защита на личните данни	Обработване на лични данни в набори от данни и генерирани произведения
Закон за авторското право	Собственост и интелектуална собственост на съдържанието	Законосъобразност на изходния материал, Собственост върху резултатите, Въпроси, свързани с лицензирането

Таблица 1. Обобщен преглед на връзката между Закона за изкуствения интелект, GDPR и разпоредбите за авторското право

Общият преглед в таблицата по-горе може да бъде обяснен в по-подробна структура [4]:

1. Законът за изкуствения интелект (Регламент на ЕС за изкуствения интелект) регулира системите за изкуствен интелект въз основа на категории риск: минимален, ограничен,

висок, забранен. Областите на съответствие, които са от значение за творческата работа, включват:

- Задължения за прозрачност (например разкриване на използването на изкуствен интелект).
- Проверки за съответствие, основани на риска, особено за употреби с висок риск, като заетост или биометричен анализ.
- Човешки надзор, особено когато AI се използва при вземане на решения, засягащи физически лица (например артисти, изпълнители).

По този начин Законът за AI гарантира етичното разработване и внедряване на AI инструменти.

2. GDPR (Общият регламент за защита на данните) защитава личните данни на физическите лица. Когато системите за ИИ използват лични данни за обучение, те трябва да спазват правилата на GDPR: минимизиране на данните, ограничаване на целта и съгласие или легитимен интерес. Създаденото от ИИ съдържание не трябва да нарушава правото на неприкосновеност на личния живот (например фалшиви видеоклипове или пресъздаване на реални лица) и хората трябва да имат възможност да се откажат от автоматизираното профилиране.

Връзката между GDPR и Закона за ИИ е, че и двата изискват прозрачност и възможност за обяснение на автоматизираните решения, особено в области с голямо въздействие като заетостта или модерацията на съдържание.

3. Законът за авторското право и интелектуалната собственост (ИС) защитава оригиналните творения и ограничава неразрешеното използване. В контекста на творчеството, генерирано от ИИ, това повдига няколко критични въпроса:

- Кой е собственик на произведенията, генерирани от ИИ? (понастоящем законите за авторското право се различават по отношение на третирането на нечовешките творци).
- Използвал ли е AI материали, защитени с авторски права, за обучение? (риск от нарушение, ако наборите от данни не са лицензирани или не отговарят на изискванията за добросъвестно използване).
- Творбите, създадени от AI, може да се наложи да бъдат етикетирани или да се осигури проследимост на източника им съгласно Закона за AI и нормите за авторско право.

Освен това, обучението на AI с материали, защитени с авторски права, които съдържат и лични данни, може да породи опасения както по отношение на GDPR, така и по отношение на авторското право.

Заедно, тези правни рамки имат за цел да гарантират, че инструментите за изкуствен интелект се разработват и използват по законен, етичен и зачитащ правата начин:

- Гарантиране, че резултатите, генерирани от изкуствен интелект, зачитат правата на създателите;
- Задължително спазване на поверителността на данните през целия жизнен цикъл на изкуствения интелект;
- Насърчаване на справедливо, прозрачно и отчетно използване на инструменти за изкуствен интелект в изкуството, медиите и дизайна; и
- Помощ на творческите професионалисти да разберат правните граници при използването или комерсиализирането на съдържание, генерирано от изкуствен интелект.

При използването на AI инструменти в цифровия дизайн и предприемачеството, например за създаване на логота или материали за брендиране, е от съществено значение да се установят контролни точки за съответствие на ключови етапи от работния процес. Вграждането на правно, етично и регулаторно съответствие във всички фази на творческото производство, подпомагано от AI, гарантира разработването на работни процеси, базирани на съответствие.

Например, преди да финализирате даден дизайн, проверете дали всички елементи, генерирани от AI, отговарят на разпоредбите за авторско право и не нарушават интелектуалната собственост. Освен това, уверете се, че използваните AI инструменти отговарят на стандартите на GDPR при обработката на клиентски данни, защитавайки неприкосновеността на личния живот и изграждайки доверие сред заинтересованите страни.

По време на етапа на планиране и идеи, трябва да проверите за съответствие с GDPR при събирането на лични данни. Важно е също да проверите, че AI инструментите, използвани при идеите (например, генеративни модели), не са в списъците с висок риск съгласно Закона за AI. Освен това, предвидените употреби и набори от данни трябва да се регистрират, за да се подпомогне прозрачността и възможността за одит [5].

В етапа на генериране на съдържание прилагате следните практики:

- Мониторинг на пристрастността – използвайте инструменти за оценка на справедливостта по време на създаването на текст или изображения, генерирани от AI;
- Проверка на авторските права – уверете се, че резултатите от AI не нарушават защитени произведения; и
- Лицензиране – поддържайте записи на търговските лицензи за инструменти, плъгини и източници на данни.

В етапа на редактиране и постпродукция използвайте инструменти за обясняемост на ИИ, за да прегледате автоматизираните промени в съдържанието (особено за клиенти, които изискват прозрачност). Вие също така маркирате частите, генерирани от ИИ, за по-късно разкриване, в съответствие с задълженията за прозрачност съгласно Закона за ИИ.

В етапа на доставка и публикуване вие предоставяте декларации за отказ от отговорност или етикети върху резултатите, подпомогнати от ИИ, и извършвате проверки за изясняване на правата – както за данните за обучение (ако са прецизирани), така и за крайния творчески продукт.

Като част от процеса на самоодит вие събирате обратна информация, за да усъвършенствате подсказките и инструментите, и архивирате регистрите за използване, за да докажете етичното използване и съответствието с GDPR по време на одити.

Практически инструменти за внедряване на работния процес са:

- Моделни карти и технически спецификации за модели и набори от данни (независимо дали са с отворен код или са собственост),
- Регистри за използване на AI (за вътрешно проследяване),
- API или плъгини за откриване на пристрастност (например Fairlearn, IBM AI Fairness 360)
- Софтуер за съответствие с GDPR (например OneTrust, DataGuard)

Предимствата от спазването на всички тези илюстрирани стъпки са, че защитавате доверието на вашите клиенти и намалявате правния риск. Това позволява международна работа (в съответствие с ЕС и потенциално други юрисдикции) и изгражда прозрачна и етична репутация на марката.

По този начин поемате отговорност за осигуряване на съответствие в творческите проекти, като независимо прилагате добри регулаторни практики и ефективно комуникирате отчетността на AI към заинтересованите страни. Тъй като AI инструментите стават неразделна част от творческата работа, поемането на отговорност

за съответствие означава нещо повече от просто правно съзнание – става въпрос за изграждане на доверие, прозрачност и устойчиви практики във вашия творчески процес.

Ето разбивка, която ще ви помогне да приложите това независимо и да го комуникирате ясно на заинтересованите страни:

1. Приемете добри регулаторни практики (Закон за изкуствения интелект, GDPR, авторско право): разработете списък за проверка на съответствието за всеки проект.
2. Внедрете вътрешни контроли във вашия работен процес: проактивно внедрете етични и правни предпазни мерки в целия творчески процес.
3. Демонстрирайте обяснимост и отчетност: създайте „Декларация за отговорно използване на изкуствен интелект“, която да включите в портфолиата или крайните продукти. Например: „Този проект включва генерирано съдържание с изкуствен интелект. Всички използвани данни са в съответствие с GDPR. AI инструменти са използвани за идеи и са подобрени с човешки надзор. Собствеността и авторските права са проверени преди доставката.“
4. Комуникирайте ясно със заинтересованите страни: използвайте ясен език, за да обясните как е използван AI и как е гарантирано съответствието.
5. Превърнете съответствието в ценностно предложение: позиционирайте се като далновиден творчески човек, като кажете: „Помагам на клиентите да бъдат една крачка пред AI регулациите.“

В заключение на този модул за обучение, ето няколко реални примера за спазване на изискванията за ИИ в дизайна, брандирането и създаването на съдържание, които подчертават как компаниите и професионалистите интегрират етични и законни практики в областта на ИИ [6]:

Реален пример 1: Отговорният дизайн на ИИ на Canva:

Canva интегрира AI инструменти като Magic Design и Magic Write, за да помогне на потребителите да създават визуални елементи и текстове. Подходът му за съответствие се състои от:

- Ясно разкриване на информацията, когато AI се използва за създаване на съдържание,
- Съгласие на потребителя и контрол върху създадените резултати,
- Редовни тестове за пристрастност, за да се предотвратят културно нечувствителни предложения за дизайн,
- Силно управление на данните в съответствие с принципите на GDPR.

Реален пример 2: Adobe Firefly & Photoshop Generative Fill:

AI-усъвършенстваните инструменти на Adobe използват обучени модели за генериране на изображения и манипулиране на съдържание. Подходът за съответствие се състои от:

- Обучение само на Adobe Stock и лицензирано съдържание, за да се избегне нарушаване на авторските права,
- Предоставяне на удостоверения за съдържание – метаданни, които проследяват как е бил използван AI, подкрепяйки прозрачността,
- Активно съгласуване с принципите на Закона за AI на ЕС (като проследимост и човешки надзор).

Реален пример 3: Рекламата на IBM Watson:

IBM Watson използва AI, за да помогне на марките да адаптират рекламното съдържание и съобщенията. Подходът му за съответствие се състои от:

- Строго спазване на GDPR за обработката на данни,
- Одитни следи на решения, взети с помощта на AI, свързани с маркетингови стратегии,
- Системи за избор за използване на потребителски данни, особено за целите на таргетирането.

Реален пример 4: Logojoy / Looka (AI Logo Design):

Тази платформа, задвижвана от изкуствен интелект, проектира логота и комплекти за брандиране. Подходът ѝ за съответствие се състои от:

- Обучение на потребителите относно неуникалния характер на генерираните от изкуствен интелект логота.
- Предоставяне на насоки относно допустимостта за търговски марки на генерираните логота.
- Осигуряване на защита на данните за качени от потребителите ресурси.

Реален пример 5: ChatGPT в креативното копирайтинг (използван от агенции):

Агенциите използват инструменти с изкуствен интелект като ChatGPT за генериране на идеи, SEO съдържание и писане на сценарии. Подходът за съответствие се състои от:

- Отказ от отговорност за използването на изкуствен интелект в предложения и клиентски брифинги.
- Проверки за плагиатство преди окончателното предаване.
- Прегледи с участието на човек за филтриране на предубедено или подвеждащо съдържание.

Пример от реалния свят 6: DALL-E и Midjourney в изкуството и илюстрацията:

- Генераторите на изображения с изкуствен интелект се използват в творчески произведения, като например корици на книги и концептуално изкуство за игри. Подходът за съответствие се състои от:
- Осигуряване на маркиране на произведенията като генерирани от изкуствен интелект.
- Търсене на разрешение или лицензиране при комбиниране на качена от потребители интелектуална собственост (ИС).
- Спазване на етичните насоки за представяне, за да се избегнат стереотипи или фалшиви изображения.

3.4. Заключение

Този модул обяснява как да се ориентирате в правните рамки, свързани с изкуствения интелект, да интегрирате практики за съответствие във вашите работни процеси и да смекчите рисковете във вашите творчески проекти. Успяхте да получите представа за разбирането на връзката между Закона за изкуствения интелект, GDPR и разпоредбите за авторското право, като осигурите отчетност във вашите творчески процеси. Вие сте в състояние да поемете отговорност за съответствието с ИИ в дизайна, брендирането и създаването на съдържание, което беше илюстрирано с примери от реалния свят. Разберате общи стратегии за съответствие в различните сектори, като например:

- Прозрачно разкриване: Уведомяване на заинтересованите страни кога се използва ИИ.
- Човешки надзор: ИИ е помощен, а не напълно автономен.
- Етично използване на данни: Спазване на авторските права, поверителността (GDPR) и етиката на обучението по данни.
- Проследимост и обяснимост: Особено при решенията за брендиране и таргетирането на реклами.
- Мониторинг на пристрастия: Редовни одити за откриване и коригиране на пристрастия в резултатите от ИИ.

Препоръчваме ви да направите нашия тест, свързан с този модул, за да проверите напредъка си. Благодарим ви за вниманието!

Стъпки за включване в програмата за обучение

1. Гледайте видеоклиповете: Достъп до обучителните видеоклипове на нашата платформа. Всяко видео е кратко, ангажиращо и включва субтитри, които да подкрепят разнообразните учебни потребности – не се колебайте да ги използвате по всяко удобно за вас време и ако е необходимо.

2. Направете теста: След като завършите всяко видео, направете кратък тест, достъпен на нашия уебсайт. Това ще ви помогне да оцените разбирането си на съдържанието и да затвърдите ключовите изводи.
3. Приложете наученото: Приложете новите си умения и знания на практика. Използвайте натрупаните прозрения в творческите си проекти, като се фокусирате върху интеграцията на ИИ, съответствието, прозрачността и управлението на данните.
4. Свържете се с нас за поддръжка: Ако имате въпроси или се нуждаете от допълнителни разяснения, свържете се директно с нашия екип. Тук сме, за да подкрепим вашето учебно пътуване и да гарантираме, че можете да приложите обучението ефективно.

Тази гъвкава и лесна за ползване структура гарантира, че учащите могат да напредват със собствено темпо, като същевременно изграждат практически умения и увереност в етичното и отговорно използване на ИИ в творческата си работа.

3.5. Практическо упражнение

Практическото упражнение е предназначено да даде възможност на обучаемите да се включат в самостоятелно, практическо изследване, което е пряко свързано с основните теми на модула.

Задача:

AI в практиката: Научете основните си задължения и създайте контролен списък за съответствие за един от вашите проекти

В това практическо и саморефлективно задание сте поканени да разберете как AI е – или би могъл да бъде – част от вашия собствен творчески или културен проект. Разчитайки на наученото от модул 2 относно правните рамки, свързани с изкуствения интелект, интегрирайте практиките за съответствие във вашия работен процес.

Изисквания:

1. **Изберете проект:** Изберете един от вашите вече съществуващи или планирани творчески проекти, който включва (или би могъл да включи) AI инструменти или системи – например използването на генеративен изкуствен интелект във визуалните изкуства, композирането на музика, автоматизацията на дизайна, разказването на истории и т.н.
2. **Опишете подробно проекта:** Подчертайте целите, творческия процес и как е използван или е предназначено да се използва изкуствения интелект
3. **Изгответе контролен списък за съответствие:** Използвайки следните три въпроса, помислете върху своя проект, отговаряйки им честно и обмислено:

- Съответства ли моя набор от данни на GDPR?
- Декларирал ли съм използването на изкуствен интелект? (прозрачност)
- Ясни ли са правата за изход на клиента?

4. Внедрете вътрешен контрол в работния си процес: Можете проактивно да внедрите етични и правни предпазни мерки:

- Създайте политика за употребата на AI: Определете кога и как AI инструментите се използват във вашия творчески процес (напр. генериране на идеи, изображения).
- Документирайте решенията: Водете записи за използваните инструменти, достъпните набори от данни и проверените права.
- Използвайте воден знак или мета тагове: Етикетирайте генерирано от ИИ съдържание за прозрачност надолу по веригата.
- Обяснете как вашият работен процес е в съответствие с разпоредбите.

Съвет: Инструменти като Fairly Trained или Content Authenticity Initiative помагат за изграждането на проследимост.

5. Създайте „Декларация за отговорно използване на изкуствен интелект“, която можете да включите в портфолиа или резултати, например:

„Този проект включва генеративно съдържание с изкуствен интелект. Всички използвани данни са в съответствие с GDPR. Инструменти с изкуствен интелект бяха използвани за генериране на идеи и подобрени с човешки надзор. Собствеността и авторските права бяха проверени преди доставката.“

3.6. Критерии за оценка

Целта на тази оценка е да насочи етичното и законосъобразно използване на инструменти с изкуствен интелект в нашите творчески процеси, като гарантира спазването на законовите стандарти и поддържа целостта на нашата работа. Тази политика се прилага за всички дейности, подпомагани от изкуствен интелект, в творческото производство, включително дизайн, писане, аудио, видео и илюстрации.

Ето някои предложени критерии за оценяване, как вие, уважаеми обучаеми, бихте могли да оцените самостоятелното си представяне и резултата от упражнението си:

1. Можете ли да превърнете декларацията си за съответствие в ценно предложение?

Когато поемете тази инициатива, тя ще ви отличи. Примери за ценностни предложения могат да бъдат:

- *“Помагам на клиентите си да са в крак с регулациите за изкуствен интелект.”*
- *“Цялата ми работа е съобразена със защитата на данните и автентичността на съдържанието.”*
- *“Аз съм етичен и креативен иноватор.”*

2. Сега приложете готовия за употреба контролен списък по-долу, който е предназначен за фрилансъри, студиа и творчески екипи, които искат да внедрят добри регулаторни практики, да изградят доверие и да спазват Закона на ЕС за изкуствения интелект, GDPR и стандартите за авторско право:

Отправна точка:	Да/Не	Бележки:
Използвани ли са лични данни?	☐	Ако да, осигурете съответствие с GDPR
Съдържанието, генерирано от AI, ясно ли е обозначено?	☐	Използвайте водни знаци или метаданни
Оценени ли са опасенията за авторски права за наборите от данни и резултатите?	☐	Проверете лицензите и оригиналността
Съответства ли използвания AI инструмент на стандартите за прозрачност? (напр. регистриране, етиктиране)	☐	Законът за AI изисква това за някои инструменти
Клиентът информиран ли е за участието на изкуствен интелект?	☐	Добавете оповестяване към брифа или договора
Приложихте ли човешки преглед и взехте ли креативни решения?	☐	Редактиране на документи или ръчен принос

3. Моля, уверете се, че оценката ви следва следните принципи:

- **Прозрачност:** Ясно разкривайте кога се използват AI инструменти.
- **Човешки надзор:** Всички резултати се преглеждат и одобряват от създателя.
- **Защита на данните:** Използвайте само набори от данни, съответстващи на GDPR, и избягвайте лични данни, освен ако не е дадено съгласие.
- **Интегриране на авторските права:** Избягвайте обучение върху или генериране на авторско съдържание без разрешение за ползване.
- **Смекчаване на предубежденията:** Избягвайте вредни или дискриминационни резултати чрез дизайн или избор на инструменти.

3.7. Библиография

[1] Jeannette zu Fürstenberg, Alexandre Momeni, Gosia Majczak, Linda Jäck and Franziska Hempelmann (2025): An Ambitious Agenda for European AI, General Catalyst. Link: www.generalcatalyst.com, February 2025.

[2] European Artificial Intelligence Office (cnect-aioffice@ec.europa.eu), Third AI Pact webinar on AI literacy; 20.02.2025

[3] European Commission, AI Act.

Link: <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/regulatory-framework-ai>, last time accessed on 27th of May 2025

[4] Jure Globocnik, GDPR and AI Act: similarities and differences, activeMind.legal, Link: <https://www.activemind.legal/guides/gdpr-ai-act/>, last time accessed on 27th of May 2025

[5] 5 ways to master AI adoption in the workplace, WalkMe.com.

Link: <https://www.walkme.com/content/5-ways-to-master-ai-adoption-in-the-workplace/>, last time accessed on 27th of May 2025

[6] Generative AI in Creative Industries: Transforming Art, Music, and Content Creation, QSS Technosoft. Link: <https://www.qsstechnosoft.com/blog/generative-ai-134/generative-ai-in-creative-industries-transforming-art-music-and-content-creation-686>, last time accessed on 6th of June 2025

За Проекта

Съфинансираният от Еразъм+ проект „Навигиране в регулациите за изкуствения интелект: Практическо ръководство“ (номер на проекта: 2024-2-DE02-KA210-VET-000287096) има за цел да преодолее критичните пропуски в знанията за изкуствения интелект, цифровите умения и осведомеността за политиките на ЕС сред обучители и фрийдансърци в творческата индустрия. Основан на задълбочен анализ на нуждите, проведен по време на етапа на подготовка, проектът възприема целенасочен подход в подкрепа на дигиталната трансформация на този динамичен сектор.

Проектът има три основни цели

- Подобряване на компетентността в областта на изкуствения интелект и използването на данни: Чрез предоставяне на персонализирана учебна програма на 57 участници, проектът ще подобри разбирането на разпоредбите на Закона за изкуствения интелект, включително класификацията на риска, съответствието, прозрачността и управлението на данните. Тези знания ще дадат възможност на обучителите да насочват младите предприемачи в използването на изкуствения интелект за бизнес иновации, като същевременно се спазват регулаторните стандарти.
- Подобряване на дигиталните умения за изкуствен интелект в творчеството: Участниците ще придобият умения за работа с инструменти, задвижвани от изкуствен интелект, анализ на данни и грамотност в областта на изкуствения интелект, което ще им позволи да интегрират авангардни технологии в творческите процеси. Тази цел е фокусирана върху насърчаване на иновациите, подобряване на творческите работни процеси и изграждане на дигитална устойчивост в сектор
- Повишаване на осведомеността относно политиките на ЕС и Закона за изкуствения интелект: Чрез повишаване на запознатостта с политиките и етичните рамки на ЕС, проектът ще гарантира, че участниците работят отговорно и в съответствие със Закона за изкуствения интелект, насърчавайки доверието и устойчивия растеж в творческата индустрия.

Резултатите от проекта ще допринесат пряко за осигуряването на инструменти и знания

на учителите и фрилансърите, за да се справят успешно в бъдеще, основано на изкуствен интелект, като същевременно се съобразят с регулаторните и етични стандарти на ЕС.